

พระบรมนุญาตโดยมติพระบรมราชโองการ
พุทธศักราช ๒๔๗๖

นริศรานุวัตติวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระธรรมนูญศาลยุติธรรมแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) มาตรา ๒ แห่งประกาศแก่พระธรรมนูญข้าหลวงพิเศษ และตั้งศาลมณฑลพายัพและศาลมณฑลมหาสารคามตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๘ และประกาศตั้งตำแหน่งข้าหลวงพิเศษศาลยุติธรรมลงวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๒

มาตรา ๔ ให้เลิกศาลมณฑลและให้ศาลมณฑลแต่เดิมมีฐานะเป็นศาลจังหวัด กับให้ยุบตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลมณฑล

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๗๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐ หน้า ๑๐๓๕

มาตรา ๕ ให้มีข้าหลวงยุติธรรมซึ่งจะได้ประกาศตั้งตามจำเป็นแก่ราชการ มีอำนาจเหมือนกับอธิบดีผู้พิพากษาตามเขตต์ซึ่งจะได้ระบุไว้ในประกาศนั้น

มาตรา ๖ คดีซึ่งเกี่ยวกับบุคคลในบังคับต่างประเทศที่ต้องพิจารณาตามสัญญาทางพระราชไมตรี ให้พิจารณาในศาลซึ่งมีอำนาจตามสัญญาทางพระราชไมตรีตามเดิม

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๗๖
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พระบรมมณูญศาสตร์ยุติธรรม ร.ศ. ๓๒๗

มาตรา ๓๒ ข้าหลวงพิเศษจัดการศาลหัวเมืองมีอำนาจบังคับผู้พิพากษาในหัวเมือง เรื่องการจัดศาลและการพิจารณาพิพากษาคดี เมื่อผู้พิพากษาเห็นสมควรแล้ว มีอำนาจขอให้ข้าหลวงพิเศษออกคำสั่งนั้นเป็นลายลักษณ์อักษรเช่นชื่อข้าหลวงพิเศษนั้น ๆ ได้